

Soldats de bata blanca a Banyoles

Editen uns estudis sobre els hospitals de guerra del 1936 al 1939, amb una atenció especial al que van habilitar al monestir de Sant Esteve i el paper que va jugar-hi el famós traumatòleg Francesc Jimeno

A Banyoles va exercir durant uns mesos un metge que esdevindria un referent internacional en traumatologia, una especialitat poc desenvolupada fins aleshores. Va ser Francesc Jimeno, un reusenc format a Barcelona i Àustria, a qui van posar al capdavant de l'hospital de guerra que van condicionar al monestir de Sant Esteve el maig del 1938. L'eficàcia dels mètodes innovadors de Jimeno va estalviar morts i amputacions a soldats amb fractures i també va deixar una empremta a la ciutat de l'estany, fins al punt que, anys més tard, quan el metge va obrir la seva clínica a Barcelona, no van ser pocs els veïns del Pla de l'Estany que s'hi van visitar.

De Francesc Jimeno tracta el darrer volum de la col·lecció Quaderns del Centre d'Estudis Comarcals de Banyoles (CECB [<http://www.cecbanyoles.cat>]). El contingut és una recopilació de les comunicacions presentades el 2021 en el Col·loqui de Tardor, que anualment organitzen el CECB i la UdG. Per a qui estigui interessat en el vessant de l'atenció sanitària durant aquella guerra, el volum esdevé indispensable. Hi fan aportacions el metge i investigador Carles Hervás, considerat el màxim especialista en la matèria (La xarxa hospitalària a Catalunya durant la Guerra Civil El personal sanitari de la clínica núm. 3 de l'Agrupació d'Hospitals Militars de Girona (Banyoles). L'equip humà d'un hospital de guerra); el metge i professor universitari Josep Roig (Avenços i innovacions en l'atenció als ferits de guerra (1936-1939)); el metge i investigador banyolí F. Xavier Carreras (El doctor Francesc Jimeno Vidal. Un lloc a la cirurgia catalana i europea); l'historiador i arxiver banyolí Josep Grabuleda (L'hospital de guerra i Banyoles) i el metge i professor universitari Stefan Günthner (La tasca del doctor Jimeno a la postguerra. El seu arxiu d'històries de la Guerra Civil, contribució a la sanitat alemanya a la Segona Guerra Mundial).

El monestir de Sant Esteve, que ja havia fet aquest paper en altres ocasions al llarg de la història, va ser habilitat per fer d'hospital –com passaria amb molts altres espais del país– arran del gran increment de pacients que va provocar la guerra, sobretot a mesura que el front s'acostava a la demarcació de Girona. No se sap amb certesa quants pacients s'hi van atendre i s'especula que hi va arribar a haver uns 700 llits. Sí que se sap que hi van morir 103, de què 11 no identificats. Tants difunts en poc temps va col·lapsar el cementiri de Banyoles i els darrers morts van haver de ser inhumats en una fossa comuna. La relació amb la ciutat va ser intensa i es té constància de la important aportació de material (des de mantes a tot tipus d'estris) que va fer la població, així com dels habitatges que es van posar a disposició del personal sanitari.

Quant a Francesc Jimeno, queda clar que, al marge de la seva gran vàlua com a metge, va ser políticament ambigu. Mal vist en el bàndol republicà (fins al punt que van acabar matant la seva dona, acusada de traïció), se'n va anar a Àustria, on es va posar al servei de la sanitat de l'Alemanya nazi i, en finalitzar la Guerra Mundial, va tornar a Barcelona. Inicialment, el règim franquista tampoc el tenia gaire ben considerat, com ho demostra el fet que no va poder exercir en la sanitat pública.

Publicat a:

Font del document:

<http://www.elpuntavui.cat/societat/article/5-societat/2226794-soldats-de-bata-blanca-a-banyoles.html>